

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

JD - Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
18/14258 - 9

Dato:
16.04.2019

Høring - endringer i straffeloven

Det vises til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 17.12.18 med høring vedrørende forslag til endringer i straffeloven mv. (avvergingsplikt, tvangsekteskap, skyting mot politiet m.m.). Det vises videre til Utenriksdepartementets brev av 13.03.18 vedrørende endringer av straffeloven § 184. Utenriksdepartementet ønsker med dette å kommentere forslaget til endring av straffeloven § 184, omtalt i høringsnotatets punkt 8, Krenkelse av representant for fremmed stat.

Justis- og beredskapsdepartementet har oppstilt to alternative forslag til endringer av straffeloven § 184, der forskjellen mellom alternativene er om bestemmelsen skal gi en strafferettslig beskyttelse også mot angrep på verdigheten til representanter for fremmede stater og internasjonale organisasjoner. Gjeldende rett er at visse typer krenkelser av slike representanter vil være straffbare etter denne bestemmelsen, og alternativ to er i hovedsak en videreføring av gjeldende rett. Utenriksdepartementet viser til begrunnelsen for å fortsatt ha en strafferettslig beskyttelse for slike representanter, og stiller seg bak denne.

Justis- og beredskapsdepartementet viser særlig til at Norge er folkerettslig forpliktet til å gi diplomatiske representanter beskyttelse mot angrep på deres verdighet etter Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem av 1961 (WKDS), artikkel 29. Utenriksdepartementet ønsker å tilføye at også Wien-konvensjonen om konsulært samkvem av 1963 (WKKS), artikkel 40 oppstiller en tilsvarende beskyttelse for konsulære representanter, og at det videre følger av sedvaneretten at også statsoverhoder og muligens også representanter for en stat på lavere nivå er omfattet av kravet til slik beskyttelse. Alle disse personkategoriene er omfattet av ordlyden slik den er foreslått, men det kan også være nyttig å omtale disse personkategoriene i lovforarbeidene i tillegg til det som nevnes om internasjonale organisasjoner og familiemedlem.

Postadresse:
Postboks 8114 Dep
0032 Oslo

post@mfa.no

Kontoradresse:
7. juni plassen 1
0251 Oslo

www.regjeringen.no/ud

Telefon:
23 95 00 00
Org. nr.:
972417920

Seksjon for traktat-, miljø- og havrett

Selv om de nevnte konvensjonene neppe krever et særskilt straffebud om fornærmelig atferd mot fremmede staters representanter, ser også Utenriksdepartementet det slik at Norge fortsatt bør ha strafferettslige bestemmelser som gjør det mulig for staten å faktisk oppfylle forpliktelsene som følger av disse konvensjonene. Utenriksdepartementet er også enig i at straffebudet slik det er foreslått vil tydeliggjøre hvordan forpliktelser er oppfylt i lovverket og at det vil kunne skade Norges forhold til andre stater dersom man svekker norske myndigheters mulighet til å gi diplomatiske representanter den beskyttelsen som våre folkerettslige forpliktelser krever. Videre er Utenriksdepartementet enig i at representanter for fremmede stater og internasjonale organisasjoner på samme måte som offentlige tjenestemenn vil kunne være særlig utsatte for krenkelser, og derfor har et særskilt behov for strafferettslig vern. Samtidig anses ytringsfriheten tilstrekkelig ivaretatt ved at en rettsstridsreservasjon er inntatt i bestemmelsen. Utenriksdepartementet stiller seg for øvrig bak de øvrige betraktningene som er lagt til grunn i høringsnotatets punkt 8.

Utenriksdepartementet har derfor en klar preferanse for alternativ to, og ser det slik at det vil være svært uheldig å ikke benytte dette alternativet som ordlyd i straffeloven § 184.

Med vennlig hilsen

Øyvind Hernes
Avdelingsdirektør

Anne Cathrine Andersen Faraglia
rådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur